

ریسک‌های ۲۰۲۳ اقتصاد ایران

بر اساس این گزارش، انتظار می‌رود در صورت باقی ماندن تحریم‌ها رشد تولید ناخالص داخلی ایران در میان مدت اندک باشد. همچنین انتظار می‌رود کاهش تقاضای جهانی و رقابت جدید ناشی از صادرات نفت تخفیفی روسیه به چین نیز توسعه بخش نفت ایران را کاهش دهد. تقاضای داخلی نیز به دلیل اثر منفی تورم بر مصرف و سرمایه‌گذاری تحت تاثیر قرار خواهد گرفت. بر اساس پیش‌بینی بانک جهانی، تحت تاثیر میانگین قیمت نفت ۹۰ دلار در هر بشکه چشم‌انداز مازاد باقی خواهد ماند؛ با این وجود افزایش هزینه واردات این مازاد را محدود می‌کند.

از سوی دیگر، پیش‌بینی می‌شود تراز مالی از افزایش تدریجی صادرات نفت سود ببرد، اما انتظار می‌رود کسری بودجه بالاتر از سطح قبل از همه‌گیری باقی بماند. همچنین، پیش‌بینی می‌شود انتظارات تورمی، فشارهای ارزی، و جبران آن از طریق چاپ پول، تورم ایران را همچنان بالا نگه دارد؛ هر چند تورم به تدریج در طول دوره چشم‌انداز کاهش می‌یابد. بانک جهانی در این گزارش پیش‌بینی خود از تورم ایران را نیز مورد بازنگری قرار داده است؛ به‌طوری‌که پیش‌بینی تورم در ۲۲–۲۰۲۲ و از ۱۲/۲ به ۵/۴۱۸ درصد افزایش داده است. این نهاد همچنین پیش‌بینی خود از تورم ۲۴–۲۰۲۳ را از ۴۳/۶ به ۴۴/۲ درصد و تورم ۲۵–۲۰۲۴ را از ۳۶/۵ به ۴۹ درصد افزایش داده است.

با این وجود، تحلیل‌ل بانک جهانی این است که همچنان خطرات قابل توجهی پیش‌روی این چشم‌انداز اقتصادی قرار داد. تشدید جالش‌های آب‌وهوایی چون سیل‌های مکرر، خشکسالی و طوفان‌های گردوغبار، و همچنین کمبود انرژی می‌تواند بر چشم‌انداز اقتصادی موثر باشد. این چالش‌ها به همراه فشارهای تورمی اخیر می‌تواند فشارها بر اقشار آسیب‌پذیر را افزایش دهد و پتانسیل تنش‌های اجتماعی ایجاد کند، به‌ویژه با توجه به اینکه رشد اقتصادی نسبتا کم ایران فرصت‌های شغلی محدودی ایجاد کند. بانک ریسمک‌های کاهنده نیز مربوط به شیوع مجدد کووید ۱۹، کاهش بیشتر تقاضای جهانی و افزایش تنش‌های ژئولیتیک در صورت شکست خوردن مذاکرات برجام، هستند. با این وجود، اگر تحریم‌های اقتصادی برجام پیش‌بینی شوند، چشم‌انداز رشد اقتصادی می‌تواند به طور قابل توجهی افتابش یابد. افزایش قیمت‌های نفت نیز می‌تواند ترازهای مالی و خارجی را بهبود بخشد.

با وجود این افزایش قدرتمند، اما درآمدهای نفتی تنها به ۶۱ درصد هدف بودجه‌ای رسیدند و تحقّق کل درآمدهای مالیاتی نیز ۸۱ درصد بوده است؛ که این مساله نشان‌دهنده لزوم تامین مالی اضافی دولت است. از سوی دیگر، صورتحساب دستمزدهای بالاتر و تعدیل پرداخت‌های بانزنتستگی و سایر پرداخت‌ها برای کاهش اثر تورم بالا نیز فشار بیشتری بر کسری بودجه وارد کرده است. دولت در مه ۲۰۲۲ به دنبال افزایش اخیر در هزینه واردات مواد غذایی سوئیس نرخ ارز برای واردات کندم را حذف کرد. قیمت سایر کالاهای اساسی را افزایش داد و پرداخت‌های نقدی دیگری در نظر گرفت. این اقدامات بر فشارهای تورمی موجود افزود و سبب شد قیمت‌های مصرف‌کننده و قیمت مواد غذایی تا ۱۲/۲ تا ۲۶/۹ درصد در ماه ژوئن افزایش یابد.

از آن زمان تورم کل تورم هسته در ماه اوت (به طور سالانه) به ۵۲/۴ و ۴۲/۶ درصد افزایش یافت. تورم به‌ویژه در مناطق روستایی (۵۵/۴ درصد) و دهک‌های پایین درآمدی بالاتر بوده است. به دنبال افزایش قیمت جهانی کالاهای پایه، صادرات غیرنفتی (که بیش از نیمی از آن را پتروشیمی‌ها و مواد معدنی تشکیل می‌دهد)، واردات در ماه‌های آوریل تا ژوئیه ۲۰۲۲ به طور سالانه به ترتیب ۲۲ و ۱۷ درصد به صورت اسمی رشد داشتند.

ادامه از صفحه ۶

نظم نوین اقتصاد جهانی

عملکرد خزانه‌داری نامنظم تر شده است و این درحالی است که شرک‌های انرژری اروپایی با درخواست‌های وثیقه‌ای سنگین در صندوق‌های سرمایه‌گذاری خود مواجه شده‌اند. بازار اوراق قرضه بریتانیا نیز به واسطه هیئت صندوق‌های بانزنتستگی این کشور، دچار هرج‌ومرج شده است. اگر بازارها نتوانند به‌رستی کار کنند، مانع جریان اعتباری شوند، بانک‌های مرکزی ممکن است وارد عمل شوند. در حال حاضر بانک انگلستان دوباره شروع به خرید اوراق قرضه کرده است و در مقابل برای افزایش نرخ‌های بهره تمایلی نشان نمی‌دهد. باور اینکه بانک‌های مرکزی عزم لازم برای ادامه سیاست‌های انزادند، نشان از پیش‌بینی ترسناک دیگری دارد؛ اینکه جهان با تورم افسارگسیخته به دهه ۱۹۷۰ باز خواهد گشت. این پیش‌بینی همان اندازه که نمی‌تواند هشدار ی واقعی باشد، دچار بزرگنمایی نیز هست. بیشتر تخمین زده می‌شود تورم در آمریکا، از حدود۵۰ درصد طی ۲۰۲۳ تا پیش‌بینی یاید، زیرا قیمت انرژی افزایش و نرخ‌های بهره کاهش خواهند یافت. درحالی‌که احتمال تورم ۲۰ درصدی بسیار اندک است، سوالی که مطرح می‌شود این است که آیا دولت‌ها با بانک‌های مرکزی هرگز می‌توانند تورم را به سطح ۲ درصدی برگردانند؟

با افزایش مخارج و سرمایه‌گذاری دولتی، تغییر بزرگی نسبت به تعادل دهه ۲۰۱۰ در شرف وقوع است. شهروندان سالخورده به مراقبت‌های درمانی بیشتری نیاز دارند و اروپا و ژاپن برای مقابله با تهدیدهای روسیه و چین بحاصل هزینه‌های دفاعی بیشتری خواهند شد. تغییرات اقلیمی و تلاش برای حفظ امنیت، سرمایه‌گذاری دولتی در انرژی را افزایش خواهد داد و تنش‌های ژئولیتیک سبب می‌شود دولت‌ها بیشتر در زمینه سیاست‌های صنعتی هرم جمعیتی جاری بر دوش افزایش‌شده نیروی تولیدکننده خواهند بود. با افزایش سن افراد بیشتر پس‌انداز می‌کنند و مازاد پس‌انداز به کاهش نرخ بهره واقعی منجر خواهد شد. در نتیجه ترند اساسی در دهه‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۳۰ مربوط به نرخ‌های بهره واقعی پایین در دولت‌های بزرگ کشور خواهد بود. چنین مساله‌ای برای اقتصادهای مرکزی معضل حادی حساب می‌شود، و برای رسیدن به هدف نرخ تورم تقریبا ۲ درصدی ممکن است موجب بروز رکود شوند. در چنین وضعیتی انتظار می‌رود جامعه متحمل هزینه‌های انسانی زیادی به شکل از دست دادن شغل و وانکش شدید سرمایه‌های معجزاتی، اگر اقتصاد دچار شرایط رکودی شود و به دام رشد کم و نرخ پایین، دهه ۲۰۱۰ بازگردهد، بانک‌های مرکزی ممکن است ابزار لازم برای بهبود رانداشته باشند. در حال حاضر امید در یافتن راه‌حل دیگری است، که می‌تواند شامل حذف افزایش تورم ۴ درصدی دهه‌های اخیر و افزایش آن تا حوالی ۴ درصد باشد.

به احتمال زیاد زمانی که فدرال رزرو بررسی استراتژی موردنیز را ۲۰۲۴ را آغاز کند، اهداف تورمی چهارده‌صدی در آن فهرست قرار خواهد گرفت. به اعتقاد اگونومبست، هر چند که تصورهای مجازی، و خطرات عصر جدید در اقتصاد جهان دلهره‌آور باشد، زمان آن فرارسیده است که تغییرات و پیامدهای آن برای شهروندان و مشاغل سنجیده شوند. بزرگ‌ترین اشتباه اقتصادی این است که فرض کنیم نظم فعلی جهان برای همیشه دوام خواهد داشت، چنان که هرگز چنین نبوده و چنین نخواهد ماند.

گروه پول و ارز: ۲۳۶–۴۲۷۱

چطور جامعه در وضعیت ملتهب قرار گرفت؟ پاسخ پنج اقتصاددان با تحلیل آماری شرایط

گام اول عبور از بحران

از راست به چپ: حسن درگاهی، محمدمهدی بیکش، محمد طیبیان، موسی غنی‌نژاد و مسعود نیلی

ردپای اعتراض‌های اخیر در تحولات جامعه زنان عرصه تحولی بسیار بزرگ دیگر که نیازمند توجه ویژه‌است، اتفاقات مهمی است که طی ۴۰ سال گذشته برای زنان این سرزمین به‌وقوع پیوسته است. در زمان تشکیل این دادند که حدود ۱۱ میلیون نفر از زنان فاقدسواد خواندن و نوشتن بودند. در سال ذکر شده، تنها ۴۸هزار نفر از دختران کشور، دانشجوی بوده‌اند. طی ۴۰ سال گذشته با توسعه گسترده آموزش عالی برای زنان، تعداد دانشجویمان دختر در بعضی از سال‌ها هر گونه افق مثبت را رسل کرده و به افق که هنوز هم ادامه سرمایه انسانی و فیزیکی منجر شده است.

در پی ضایعه تانسفابری که برای شادروان خانم مهسا امینی هنگام بازداشت به‌وقوع پیوست، موجی از اعتراض‌ها می‌تواند به همراه آن که هنوز هم ادامه دارد.قبل از آن هم در آبان ۹۸ حرکت گسترده دیگری به‌دنبال افزایش قیمت بنزین به‌وقوع پیوست و پیش بدین‌ی استن قباله‌چینی، اعتراضات فراسیطی قرار داد. از آن هم در دی ۱۳۹۶ اتفاقات مشابهی رخ‌داده بود. بدین‌ی استن قباله‌چینی، اعتراضات فراسیطی قرار داشت که رضایت عمومی در آن برقرار می‌بود، عرصه بروز راضیاتی‌های موردی، محدود و به‌موضوعاتی می‌شد که توسط نهادهای متعارف سیاسی و مدنی با شیوه‌های کم‌هزینه‌قابلیت حل‌وفصل نامند.

بنابراین سوال بسیار مهمی که در چنین مواقعی اهمیت بالا پیدا می‌کند آن است که چرا جامعه در چنین وضعیتی پدیدار و ملتهبی قرار گرفته و به انبار مواد مخترق‌های تبدیل شده که با جرعه‌هایی مشتعل شده و آتش به‌سرعت در آن، گسترش پیدا می‌کند. به‌عظرمی‌رسد لازم است تحلیلی علمی و دقیق از چرایی التهاب موجود در جامعه ایرانی ارائه شود تا بتواند تلاشی سازنده‌نو به‌مخرب‌برای عبوراز این شرایط بحرانی نتیجه‌دهد.تلاشی که توقف بحران در آن، نه با غلبه یکی بر دیگری، بلکه با مسالمت و مرافقت حاصل شود.از این‌رو در ادامه سعی می‌کنیم تحلیلی مختصر و پاسخی مبتنی بر آمارهای رسمی کشور برای سوال پیاشده ارائه کنیم.

چرا جامعه ما این چنین ملتهب است؟

برای پاسخ به این سوال، به چند آمار اشاره می‌کنیم. این آمارها بیانگر آن هستند که طی بیش از چهار دهه گذشته، تحولات عمیقی در جامعه ما به وقوع پیوسته که دو مشاهده حیاتی را بیش‌روی ما قرار داده است:
۱- مشاهده اول آن است که جامعه ایرانی با چند دهه گذشته خود، تفاوت‌هایی عمیق پیدا کرده‌است، بنابراین شکافی بزرگ میان خصوصیات اجتماعی و فرهنگی حال و گذشته به‌وضوح قابل‌مشاهده است.
۲- مشاهده دوم اشاره به موانعی دارد که در مسیر تحولات طبیعی جامعه قرار گرفته است. مشاهده دوم، سیلانی را نشان می‌دهد که به‌صورت خروشان حرکت کرده اما تازه به بن‌بست رسیده است. این مسیر مسدود چنانچه با نشود، تخریب‌های بزرگی را نتیجه پیاشده داد که ترمیم آن شاید هیچ امکان پذیر نباشد. در ادامه به تبیین دقیق تر این دو مشاهده می‌پردازیم.

رد وقایع اخیر در تحولات جمعیتی

سرشماری سال ۱۳۵۵ نشان می‌دهد؛ جمعیت کشور در آن سال کمی کمتر از ۴۱ میلیون نفر بوده که تقریبا نیمی از آن بی‌سواد، نیمی ساکن روستا بود و تقریبا ۵۰ درصد به لحاظ سنی، کمتر از ۱۵ سال داشتند.تعداد دانشجویان در آن سال تنها در حدود ۵۰ هزار نفر بوده که نشان می‌دهد تقریبا به ازای هر ۲۳۰ نفر یک دانشجو داشته‌ایم؛ این در حالی است که براساس نتایج سرشماری سال ۱۳۵۵، از ۸۰ میلیون جمعیت کل کشور، تقریبا ۶۰ میلیون نفر در شهر زندگی می‌کرده‌اند و تعداد دانشجویان حدود چهار میلیون نفر (به ازای هر ۲۰ نفر یک دانشجو) بوده است. از این میزان آن است که در ازای حدود ۲/۳ هزار نفر جمعیت تعداد دانشجویمان، حدودا ۳۰۳ برابر شده است.از نظر ترکیب سنی جمعیت مه، در مقایسه با سال ۱۳۵۵ که فقط حدود ۱۵ میلیون نفر در فاصله سنی ۱۵ تا ۵۵ سال به‌عنوان جمعیت با انرژی و موثر کشور بوده‌اند، در سال ۱۳۹۶، حدود ۴۷ میلیون نفر در این فاصله سنی قرار داشته‌اند، پس جمعیت امروز کشور، بسیار شهری‌تر، تحصیلکرده‌تر و در بازه سنی اقل‌شنّی و برتر خود، دارای انرژی اجتماعی بیشتر از گذشته است. و سرعنوان سبب می‌توان دست‌رسی غیرقابل‌اجتناب به اطلاعات را به‌عنوان یک عنصر کلیدی و تحول‌آفرین اضافه کرد. امروز بدون تردید با وجود نعمت هر بدیل فضای مجازی، آحاد مردم به‌صورت پهنگام از هر گونه اطلاعی که مایل باشند بهره‌مند هستند. بر‌خورداری از سطح تحصیلات بالا و گستردگی زیاد در سطح کشور نیز باعث‌شده است که سطح آگاهی عموم مردم به طرز شگفت‌آوری بالا یاشد.

بازار پول و ارز

چطور جامعه در وضعیت ملتهب قرار گرفت؟ پاسخ پنج اقتصاددان با تحلیل آماری شرایط

خبر

پرداخت بیش از یک‌میلیون تسهیلات

بانک مرکزی؛ معاون اداره اعتبارات بانک مرکزی گفت:در سال جاری تاکنون بیش از یک‌میلیون فقره تسهیلات قرض‌الحسنه از دواج، فرزندآوری و ودیعه مسکن به ارزش ۹۹همت به متقاضیان پرداخت شده است. مهدی صحابی درباره ودیعه مسکن گفت:تا تاریخ ۱۲ مهر سال جاری تعداد ۱۳۱ هزار فقره تشکیل پرونده در این باره انجام‌شده است که از این تعداد ۹۴ هزار نفر به میزان ۵۲۳۰۵ میلیارد ریال تسهیلات دریافت کرده‌اند.معاون اداره اعتبارات بانک مرکزی درباره فرزندآوری یادآور شد:تا تاریخ مذکور، تعداد ۴۰۰ هزار نفر بملغ ۱۶۲ هزار میلیارد ریال موفق به دریافت این تسهیلات شده‌اند. همچنین به گفته این مقام مسئول بانک مرکزی تا تاریخ ۱۲ مهر، ۷۰۰ هزار نفر به مبلغ ۷۰۰ هزار میلیارد ریال از تسهیلات قرض‌الحسنه از دواج بهره‌مند شده‌اند. است. این امر حاکی از رشد ۵۶ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته است. معاون اداره اعتبارات بانک مرکزی درخصوص پرداخت تسهیلات مسکن خانوارهای دارای فرزند سوم گفت: براساس جزه ۳ بدائف تصره ۱۶ قانون بودجه سال جاری مقرر شده است برای خانوارهای فاقدمسکن که فرزند سوم آنهاز سالال ۱۳۹۹ به بعد متولد شده است، تسهیلات ۲۰۰ میلیون تومانی ودیعه، ساخت و خرید مسکن پرداخت شود.براین اساس بانک مرکزی نیز سهمیه بانک‌ها و ایا نله مربوطه را به ۶ بانک بست‌بانک، تجارت، صادرات، توسعه تعاون، کشاورزی و مسکن ابلاغ کرده است. صحابی تاکید کرد: یکی از مشکلات پیش‌روی شبکه بانکی برای پرداخت این تسهیلات آن است که بانک عملا امکانی ابراری ندارد. این مهم که متقاضی فاقدمسکن است یا خیر را ندارد. بنابراین مقدر شده است وزارت راه و شهرسازی این اطلاعات را به‌منظور استعلام به‌صورت برخط در اختیار بانک‌ها قرار دهد.

به‌روزرسانی فهرست تسهیلات کلان‌بانکی

بانک مرکزی، فهرست اطلاعات تسهیلات و تعهدات کلان و اشخاص مرتبط بانک‌هایی که در پایان سنامه اول سال جاری مورد بررسی نهایی قرار گرفته‌اند، به همراه اطلاعات تسهیلات کلان غیر جاری به تفکیک هر بانک به‌روزرسانی و منتشر شد. با اشاره به بخش «یک» از بند ۵ «تصره ۱۶ قانون بودجه ۱۴۰۱ کل کشور مبنی بر انتشار ماده تسهیلات و تعهدات کلان و اشخاص مرتبط شبکه بانکی در زمان‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و با توجه به مصوبه شورای پول و اعتبار که تسهیلات و تعهدات بیشتر از یک‌هزار میلیارد ریال تسهیلات و تعهدات کلان و اشخاص مرتبط محسوب می‌شود، هم‌اکنون فهرست بانک‌هایی که اطلاعات تسهیلات و تعهدات کلان و اشخاص مرتبط آنها در پایان سنامه اول سال جاری مورد بررسی نهایی قرار گرفته، به انضمام اطلاعات تسهیلات کلان غیر جاری به تفکیک هر بانک قابل مشاهده است.

ادامه از صفحه ۷

مقصد جدید سیل تورم ملکی

با این حال، در مناطق جنوبی پایتخت اگرچه حجم معاملات خرید مسکن ۲۲/۴ درصد در مقایسه با ماه قبل ریزش کرد اما متوسط قیمت فروش آپارتمان‌ها، برخلاف مناطق مصرفی نیمه‌شمالی که کاهش یافت، رشد ۱/۷ درصدی را به ثبت رساند. تحقیقات «دنیای‌اقتصاد» در تشریح چرایی رشد متوسط قیمت مسکن در نیمه جنوبی پایتخت در برابر رشد منفی قیمت در مناطق مصرفی نیمه‌شمال تهران یک پیام مهم را به بازار مخابره می‌کند. اظهارات واسطه‌های بازار مسکن در این مناطق نشان از دورویاد موثر در رشد قیمت مناطق جنوبی در مقایسه با رشد منفی شدید قیمت‌ها و خارج شدن توان خرید مسکن در این مناطق از عهده بسیاری از متقاضیان مصرفی و حتی سرمایه‌گذارها، می‌تواند یک عامل مهم کاهش قیمت‌مسکن در مناطق نیمه‌شمالی در کنار افت حجم معاملات خرید باشد. این در حالی است که گروهی از متقاضیان خرید مسکن که موفق به خرید آپارتمان در این مناطق نشدند مناطق جنوبی را به‌عنوان مقصد خریدهای ملکی خود انتخاب کردند. از سوی دیگر در شهرهای مهم، مهربانی واحدهای فروخته‌شده در برخی از محلات جنوبی کلان‌ساختمانی یافته و سهم نوسازها از معاملات فروش در برخی از این مناطق به‌طور نسبی افزایش یافته است. این وضعیت خود را در شکل افزایش قیمت مسکن در این مناطق و ثبت تورم ماهانه مثبت در شهرهای مهم بازار مسکن جنوب تهران منعکس کرده است.

ادامه از صفحه ۷

برای «تهران» و روزش

آدم‌های تازه این شهر دیگر بی تفاوت نسبت به اطراف خود نیستند و از نام کوچو و خیابان تا حفظ و حراست خانه‌ها، احترام به یکدیگر و حق آزادی سر نوشت برایشان مهم شده است. به تعبیر دیگر تهران امروز دارد از شهروندی بی‌مسئولیت فاصله می‌گیرد و اعتبار ویژه‌ای روی عشق، دوستی، هنر و زندگی به تعبیر بلندش، باز کرده است. روز تهران از این منظر اتفاقا بود همراه با این شور زندگی در این شهر به‌یانه‌ای برای فهم فرهنگی تهران امروز. روزی که قرار بود و هست در آن به پتانسیل‌های یک شهر برای داشتن زندگی بهتر فکر شود و به آن بها، ارزش و احترام گذاشته شود. شکل‌گیری و پاسداری از چنین رویکرد ویرودادهایی به نوعی نشان‌دادن این سبک تازه از زندگی در شهری به بزرگی تهران به تعیین روزی و سخن گفتن از آن نیاز داشته و دارد. جایی برای جمع شدن رویتهای تهران و عبور کردن از خشونت و نگه مادی و حاکمیتی که این شهر برای چند دهه به آن دچار بوده است. روایت‌های از گذشته‌های دور تا امروز که می‌تواند باعث نزدیکی شود، از این رویان روز به سهم خود اتفاقا است همراه با تحولات تازه این شهر که توجه به آن می‌تواند بار شناختی آینه‌دار و آنچه این شهر باید و مستالمتمن آمیز، گام اول انسجام مجدد جامعه برای گذار از این پیچ‌خطرهاک برداشته شود.

هم‌نمی‌پسندند حاصل می‌شود، اما متأسفانه آنچه مشاهده می‌کنیم این است که با سخاوتمندی بسیار، در هر یک از این حوادث، بخش بزرگی از این نیروهای موثر از دست فرقه‌اند.

باید به این نکته مهم توجه کرد که انتقاد یک نعمت بزرگ برای تصحیح خطاهایی است که نه‌تنها هر انسانی بلکه به‌طور ویژه هر تصمیم‌گیرنده‌ای و به‌طور بسیار ویژه، هر تصمیم‌گیرنده مهمی در معرض آن قرار دارد و از آن گریزی نیست. این نعمت بزرگ تری‌از هر صوری‌که مورداستفاده قرار نگیرد، به اعتراض تبدیل می‌شود و اعتراض چنانچه شنیده نشود به خشم، تغییر وضعیت می‌دهد و خشمم در ادامه تبدیل به نفرت می‌شود و از اینجا به بعد، خشونت به‌عنوان نیروی پیشران اصلی عمل می‌کند. همچنین اصرار بر اجرای سیاست‌هایی که هر چند از منظر تصمیم‌گیرنده درست به‌نظر برسد ولی مورد مخالفت طیف‌های بزرگ و موثری از جامعه باشد، تنها به سوق‌دادن بخش‌های بزرگ‌تری از مردم به مخالف منتهی می‌شود و با این کار کنترل عمومی حجم بزرگ اعتراض‌ها ناممکن می‌شود. در نتیجه شواهد نشان می‌دهد که متأسفانه به دلیل سوءتدبیر، از مراحل کم‌خطر عبور کرده و وارد فاز خشم شده‌ایم. ممکن است تصمیم‌گیرندگان موفق شوند در مرحله خشم، آن را سرکوب و به اشتباه تصور کنند که غائله به پایان رسیده، اما با خشم فروخته‌بخش‌های بزرگ و موثر جامعه، اداره کشور جزاز طریق تلاوم به‌کارگیری اجبارهای مختلف ناممکن می‌شود و این فرآیند، فاصله حاصل‌گرفته در حین رسیدن و انتظارات مثبت آنها فرصتی استثنائی برای بهبود وضع کشور به‌وجود آورد. اما بروز تغییرات بزرگ در نیمه دوم گذشته، انتظارات آینده را از «فرصت» استثنایی به «تهدیدی» سپه‌مندی تبدیل کرد و بحرآن‌های بزرگ ارزی و حیض سرمایه‌گذاری سال‌های اخیر را به‌وجود آورد. خارصه آنکه فقر گسترده در کنار رات‌های بزرگ، همراه با کاهش قابل توجه مشارکت سیاسی طی سالیان اخیر، اعتماد را به‌عنوان مولفه اصلی سرمایه اجتماعی به‌شدت تضعیف کرده‌و بدین‌ی و نامیدی را جایگزین انتظارات مثبت گذشته کرده است. چشم‌انداز منفی نسبت به آینده از یک‌طرف خروج سریع‌تر سرمایه را جایگزین سرمایه‌پذیری می‌کند و از طرف دیگر، به مهاجرت نیروی انسانی به‌صورت گسترده دامن می‌زند. طبیعی است کشوری که سرمایه‌های انسانی و فیزیکی خود را از دست می‌دهد و سرمایه‌های مالی و طبیعی آن هم در حالت بحرانی قرار دارد، هرآن‌ها اساسی به‌عنوان مولفه‌های اجرایی برای تحقق آن، به‌بروز فجایعی منجر می‌شود که بخشی از آن را به‌طور ویژه امروز در دانشگاه‌ها مشاهده می‌کنیم. فقط با به رسمیت شناختن عملی انتقاد و اعتراض است که می‌توان از شباب گرفتن اغتشاش و به‌هم‌ریختگی فراگیر امور جلوگیری کرد، از این‌رو برای اجتناب از فروافتادن عمیق‌تر در بازی باخت-بخت موجود، ابتکار عمده به‌طور کامل با تصمیم‌گیرندگان این رشته توبه به‌معتبرضان برای استفاده از ادبیات اعتراضی وزین نیز همچنان یک تاکید خیر خواهانه است.

فقط لازم‌است یک گام متواضعانه و از روی آشتی از سوی تصمیم‌گیرندگان به جلو برداشته شود تا جامعه برپه‌هایرانی بی‌تجدیدگام به سمت جلو برارد. آینده مثبت ایران تنها از مسیر مسالمت با همه مردم و نه با بخشی از آن عبور می‌کند و این هدف فقط با پذیرش واقعیت‌های برآمده‌از جامعه‌ای متکثر و با تنوع زیاد فرهنگی اجتماعی محقق می‌شود. این مجموعه متکثر، تا آنجا که می‌تایسم، قانون‌گریز و هرج‌ومرج‌طلب نیست، از به‌هم‌ریختگی فراگیر امور سیاسی کشور گریزان است و از این‌رو راه‌حل‌ها، البته چنانچه حل مسالمت‌آمیز مساله مدنظر باشد، بسیار ساده است.

به‌راحتی می‌شد با پذیرش خطایی که صورت‌گرفته و ضایعه‌ای را نه فقط برای یک خانواده کوچک بلکه برای خانواده بزرگ و مهربان ایرانی به‌وجود آورده و عذرخواهی بابت آن، ابعاد غم‌بار موضوع، محدود به یک مساله نبشود، اما با کمال تألیف، آن یک مساله، امروز به ده‌ها و بلکه صدها ضایعه جبران‌ناپذیر انسانی و اجتماعی تبدیل می‌شود. چرا که فرزندانی این سرزمین هستند و باید در ساختن فردای آن نقش آفرینی کنند و فراهم‌وردن شرایط به‌جا ردارد، بلکه این کار، نیازمند عبور از یک‌فرآیند بسیار پیچیده اجتماعی-سیاسی است که فقط با مرافقت و مسالمت و شنیدن نظرات و گردن‌نهادن که بعضی از آنها را نظام تصمیم‌گیری

از راست به چپ: حسن درگاهی، محمدمهدی بیکش، محمد طیبیان، موسی غنی‌نژاد و مسعود نیلی

مختصر، بر‌خورداری از رات‌های بزرگ در شرایط گسترده‌ی فقر، به‌طور طبیعی، جامعه‌ای عرصانی کرده و خشم آنها را آماده‌اشغال می‌کند. جامعه‌زنان نیز که با شبی شگفت‌آور به تحصیلات دانشگاهی دست پیدا کرده، وقتی وارد بازار کار شده، با درهای بسته مواجه شده‌است، به‌طوری‌که نرخ بیکاری زنان جوان تحصیلکرده طی سال‌های گذشته، به‌ندرت از ۵۵ درصد کمتر بوده است. این عدد برای جوانان تحصیلکرده اعم از زن و مرد نیز همواره در حاشیه ۴۰ درصد در داشته است.

اوج تعداد جوانان تحصیلکرده دانشگاهی زن و مرد پس از یک دوره ناگامی در دستیابی به اشتغال و توقف کامل اشتغال‌زایی سال‌های نیمه دوم دهه ۱۳۸۰، هم‌پنک‌از مرز هفت‌میلیون نفر فراتر رفته است. این نشان می‌دهد که جامعه‌زنان امروز، دارای توانمندی به‌مراتب بیشتر نسبت به گذشته است. این توانمندی بیشتر، خود را در بر‌خورداری از استقلال رای و نظر در مورد سبک زندگی و بروز تنوع بیشتر در خواسته‌ها و مطالبات عمومی و اجتماعی ظاهر می‌کند. افرادی آگاهی عمومی و به‌ویژه آگاهی زنان به حقوق فرازی و اجتماعی‌شان سبب‌شده است که احترام به خواسته‌ها و شیوه‌های زندگی این گروه مهم از جمعیت کشور ضروری باشد.

بدون تردید، به هر گونه توضیح بیشتر، کاملا واضح به‌نظر می‌رسد که حکمرانی بر کلیت جامعه ایرانی با مشخصه‌های مختصری که از نظر بر‌خورداری قابل توجه از سطح تحصیلات بیشتر، شهرنشینی بیشتر و بهره‌مندی شگفت‌آور از اطلاعات، به‌دلیل وجود فضای بحرانی، بیان‌شد، مستلزم رعایت تدابیر است که ذیل یک عنوان کلی «مراعات بیشتر» و «احترام فزون‌تر» به خواسته‌ها و تمایلات آنها قرار می‌گیرد. این ضرورت را در امر حکمرانی، وقتی در مورد ایران مدنظر قرار می‌دهیم با‌شدت به‌مقاربت زیادتری اهمیت پیدا می‌کند، وجه دیگر این بیان را این‌گونه می‌توان مطرح کرد که عده‌توجه به تحولات عظیم کیفی رخ‌داده در جامعه ایرانی، ریسمک‌ها و هزینه‌های سنگینی را متوجه‌نظام حکمرانی می‌کند آنچه این روزها مشاهده می‌شود را می‌توان جلوه‌ای شاید کوچک از این کم‌توجهی تلقی کرد.

حال سراغ مشاهده دوم می‌رویم. ادبیات گسترده علمی موجود نشانان می‌دهد که بازافزایش سطح تحصیلات، توسعه شهرنشینی، دسترسی بیشتر به اطلاعات و فراهم‌شدن بیشتر زیرساخت‌ها و به‌طور ویژه، بازافزایش مشخصه‌های پیاشده برای زنان، تقاضا بری رفاه فزون‌تر، مشارکت موثرتر سیاسی و شفافیت‌های سیاسی و در یک کلیت بهتر حکمرانی، افزایش پیدا می‌کند. تحولات یادشده در مورد جامعه ایرانی همان‌طور که در ارقام مختصر پیاشده مشاهده‌شد، در غالب موارد، چشمگیر بوده که به‌نظر می‌رسد، مناسب با آن چنین تقاضای بالایی را از کیفیت حکمرانی در جامعه ایران شکل داده است، اما متأسفانه مسیری که طی یک دهه گذشته به‌طور کلان‌ویژه در فاصله سال‌های ۱۳۹۶ به بعد در هر سه زمینه پیاشده یعنی «فراه»، «مشارکت سیاسی» و «شفافیت مالی و سیاسی» طی شده، خلاف جهت مورد تقاضا بوده است.

ردپای وقایع اخیر در وضعیت رفاه خانوارهای ایرانی

از نظر رفاهی، سطح رفاه خانوارهای ایرانی به‌طور متوسط، طی دهه ۱۳۹۰، حدود ۲۷ درصد کاهش پیدا کرده است و به‌طور خاص، ۱۰ درصد کم‌تر آمد و به‌طور متوسط، ۳۰ درصد کاهش سطح رفاه مواجه بوده‌است. طبقه متوسط شهری به‌عنوان نمادی از تحول‌خواهی اجتماعی، در سال ۱۳۹۰، بیش از ۶۰ درصد از جمعیت کشور را تشکیل می‌داده و در مقابل فقر کم‌تر آمد، جمعیتی حدود ۱۱ میلیون نفر داشته است. تحولات نامطلوب دهه ۱۳۹۶، باعث آن شده است که جمعیت کم‌درآمد کشور به رقم هشداردهنده ۲۳ میلیون نفر برسد که این میزان افزایش هشداردهنده فقط با کوچک‌تر شدن جمعیت طبقه متوسط اتفاق افتاده است. این تغییر بزرگ که عمدتا مربوط به سال‌های ۱۳۹۶ به بعد است، زمینه مساعده‌ای را برای تنش‌های اجتماعی به‌وجود آورد است. لازم به یادآوری است که شیب افزایش رفاه مواجه بوده‌است. در سال ۱۳۹۶، حدود ۱۵ میلیون نفر در فاصله سنی ۱۵ تا ۵۵ سال به‌عنوان جمعیت با انرژی و موثر کشور بوده‌اند، در سال ۱۳۹۶، حدود ۴۷ میلیون نفر در این فاصله سنی قرار داشته‌اند، پس جمعیت امروز کشور، بسیار شهری‌تر، تحصیلکرده‌تر و در بازه سنی اقل‌شنّی و برتر خود، دارای انرژی اجتماعی بیشتر از گذشته است. و سرعنوان سبب می‌توان دست‌رسی غیرقابل‌اجتناب به اطلاعات را به‌عنوان یک عنصر کلیدی و تحول‌آفرین اضافه کرد. امروز بدون تردید با وجود نعمت هر بدیل فضای مجازی، آحاد مردم به‌صورت پهنگام از هر گونه اطلاعی که مایل باشند بهره‌مند هستند. بر‌خورداری از سطح مربوط به فسادهای مالی در مقیاس‌های باورنکردنی، شرایط رفاهی تعدادی از مسوولان، اقامت فرزندان برخی مسوولان در کشورهای خارجی و به‌طور

آگهی مزایده فروش بریکت گرم آهن اسفنجی (صبا فولاد خلیج فارس)

شماره ۰۶۹۰

شرکت صبا فولاد خلیج فارس در نظر دارد میزان ۵۰ هزار تن بریکت گرم آهن اسفنجی را به صورت فله و تحویل روی عرشه کشتی (FOB) بندر شهید رجایی با مشخصات اعلامی به فروش رساند. لذا در صورت تمایل جهت دریافت اسناد مزایده به وب سایت شرکت صبا فولاد خلیج فارس به آدرس

WWW.SABASTEEL.CO مراجعه و پیشنهاد خود را حداکثر تا ساعت ۱۴:۳۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۰ مطابق با اسناد مزایده ارسال فرمایید.